

Utvecklingsplan 2011
förskola och grundskola
Borås Stad

Utvecklingsplan 2011 Borås Stad

Innehåll

Förord	3
Inledning	4
Lust att lära – möjlighet att lyckas	5
Mål beslutade av Kommunfullmäktige	5
Uppföljning	6
Genomförande	7
Utvecklingsområde Värdegrund	8–9
Utvecklingsområde Styrning och ledning	10–11
Utvecklingsområde Kvalitetsarbete	12–14
Utvecklingsområde Bedömning för lärande (BFL)	14–16
Utvecklingsområde Barn och elever med annat modersmål	16–18
Utvecklingsområde Språkutveckling/läsutveckling	18–19
Utvecklingsområde Matematik	20–21
Utvecklingsområde: Informations- och kommunikationsteknik (IKT)	22–23

Ordlista för förkortningar

CFL	– Centrum för flerspråkigt lärande
FC	– Förvaltningschefen
KC	– Kompetenscenter
LFF	– Lokalförvaltningsförvaltningen
OC	– Områdeschefen
SDC	– Stadsdelschefen
SDF	– Stadsdelsförvaltningen
SPKC	– Specialpedagogiskt Kompetenscentrum
UBF	– Utbildningsförvaltningen
UE	– Utvecklingsenheten

Omslagsfoto: Jörgen Wiklund & Co/Bildarkivet.se

Lust att lära – möjlighet att lyckas

Förord

När nu Åtgärdsplanen byter skepnad och blir en Utvecklingsplan vill vi betona ordet utvecklings positiva laddning. För oss betyder det att vi utvecklar en redan god verksamhet.

Vi är dock eniga om att vi kan utveckla målpuppfyllelsen i våra förskolor och skolor så att varje elev ges möjlighet att fortsätta sina studier på ett nationellt gymnasieprogram. Utvecklingsplanen är ett led i det arbetet.

En Bildningsstad är en bra stad att bo och leva i. Borås ska bli en bildningsstad!

Vi följer, i enlighet med utvecklingsplanen, resultaten noggrant. Detta för att varje barn/elev ska få möjligheter att fortsätta att utveckla sina färdigheter och kunskaper i sin fortsatta förskole- och skolgång.

Förskolan lägger grunden till kunskapsutvecklingen och vi strävar efter att insatser ska sättas in så tidigt som möjligt så att varje barn ges möjlighet att lyckas på sin utvecklingsresa genom förskolan och skolan.

Varje litet möte mellan förskolornas och skolornas personal och barn och ungdomar har betydelse för det enskilda barnets/ungdomens utveckling. Därför ska vi ha personal med hög kompetens för sitt uppdrag men också med ett fantastiskt gott bemötande gentemot de unika egenskaper varje barn och ungdom har.

Vi ska klättra på stegen med Sveriges bästa skolkommuner och vi ger oss inte förrän vi nått toppen.

Utvecklingsplanen leder oss på rätt väg!

Borås 9 september 2011

Bo Dryén
STADSDELSCHEF NORR

Malin Aronsson
STADSDELSCHEF VÄSTER

Rita Johansson
STADSDELSCHEF ÖSTER

Inledning

Borås Stad har en övertygelse att alla elever vill och kan lära. Med denna utvecklingsplan vill Borås Stad fortsätta förbättringsarbetet med att göra en bra förskola och skola bättre och Borås till en bildningsstad.

Höga förväntningar på barn, elever och medarbetare, kontinuerliga resultatavstämningar, kompetent personal och goda pedagogiska ledare är faktorer som har avgörande betydelse för barnens och elevernas bildningsresa.

Bildningsprojektet är ett humanistiskt projekt. Genom bildningen skapar vi inte bara en rikare inre värld för oss själva, vi skapar även en bättre värld utanför oss själva. I ett mångkulturellt samhälle är bildningen bryggan till en kulturöverskridande förståelse.

I en demokrati är bildning det bästa skyddet mot främlingsfientlighet och intolerans.

Den bildade medborgaren är en människa i ständig utveckling – en individ som skapar sig själv.

Det handlar om att växa som individ. Men det handlar också om vårt förhållande till andra. Det handlar om en social gemenskap. Det handlar om att se sig själv och därmed förstå den andre och att se den andre för att förstå sig själv.

Bildning kan vara både praktisk och teoretisk. Människor lär sig många olika saker på många olika sätt under sitt liv. Det finns därför många sätt att vara bildad på, men det intressanta är inte alltid bildningens mål utan själva processen – själva resan.

Att bilda sig är att bryta upp från det välbekanta, att öppna sig för det främmande och annorlunda för att sedan komma hem med nya erfarenheter av det obekanta. Detta ger människan nya insikter.

Lust att lära – möjlighet att lyckas

Med utgångspunkt i Borås Stads vision ”Lust att lära – möjlighet att lyckas” är uppdraget att göra det möjligt för alla barn och elever att lyckas och därav följer lusten att lära.

I en verksamhet som sätter lärande och kunskaper i centrum, har högt ställda förväntningar på barn och elever, följer upp vad eleverna kan och bygger förtroendefulla relationer, utvecklas och lär barn och elever mer.

Alla barn och elever har rätt till goda kunskaper och en god utbildning. Alla ska ha möjlighet att lyckas oavsett bakgrund. Detta är det viktigaste värdegrundsuppdraget. Alla barn och elever har rätt att få kunskap så att de kan klara kommande studier och arbeten, göra sina röster hörda, muntligt och skriftligt, och kritiskt granska all information som omger dem i samhället. Detta är grundläggande demokratiska rättigheter.

Att nå kunskapsmålen är en rättighet för alla barn och elever. Dessa mål definieras tydligt i skollagen som rättigheter, ett garanterat minimum av kunskap som förskolan och skolan är skyldiga att ge. Förskolan, skolan och huvudmannen är ytterst ansvariga om målen inte nås. En övergripande strategi för att nå ökad måluppfyllelse och bildning är den goda lärandemiljön i förskolan och skolan. Kännetecknet för den goda lärandemiljön är pedagogens förhållningssätt att barnet och eleven vill och kan lära sig.

Utifrån forskning¹ är det tydligt att det handlar om att rekrytera rätt personer till läraryrket och utveckla dessa till effektiva pedagoger samt att säkerställa att undervisningssystemet klarar av att leverera bästa möjliga undervisning till varje enskilt barn. Dessa faktorer som framgångsrika skolsystem lyckas uppfylla är universella. För att utveckla våra förskolor och skolor vill vi därför ge möjligheter att utveckla läraryrket, skapa tydliga karriärvägar, satsa på kompetensutveckling, mentorsprogram och erfarenhetsutbyten.

Mål beslutade av Kommunfullmäktige²:

Andelen förskollärare av personalen i barngrupperna,	2011	66%	2014	70%
Andelen fritidspedagoger/förskollärare inom skolbarnsomsorgen.	2011	92%	2014	100%

Önskvärt idealresultat på lång sikt

- Alla elever i åk 9 ska ha godkänt i alla ämnen.
- Alla elever i åk 3 och 6 ska ha nått målen i nationella proven.

Andelen elever i åk 9 med minst godkänt i alla ämnen,	2011	78%	2014	88%
Andelen elever i åk 6 som nått målen i nationella proven,	2011	84%	2014	92%
Andelen elever i åk 3 som nått målen i nationella proven,	2011	90%	2014	94%

¹ McKinseys utbildningsrapport 2010

² Budget 2011

Uppföljning

Nedanstående uppföljningar är beslutade av Styrgruppen för Kommungemensam verksamhet i Borås Stad och genomförs av Utvecklingsenheten. Utvecklingsenheten sammanställer och publicerar resultaten.

Förskola

1. Kvaliteten på arbetet att stimulera och utmana barn i deras språk- och kommunikationsutveckling.
2. Kvaliteten på arbetet att stimulera och utmana barn i deras matematiska utveckling
3. Kvaliteten på arbetet att stimulera och utmana barn i deras intresse för naturvetenskap och teknik.
4. Klimatundersökningen både i sin helhet samt de delar som handlar om barns trygghet, trivsel samt barns och föräldrars inflytande.

Skola

PROGNOSE

1. Prognoser för målpuppfyllelse i slutbetyg ges av rektor för elev i åk 8 och 9 i sep, okt, nov, feb, mars och april.

RESULTAT

1. Antal och andel elever som nått Betyg G (eller E i nya betygssystemet) för åk 9 i:
  - a. Svenska/svenska som andraspråk, matematik och engelska
  - b. Svenska/svenska som andraspråk, matematik och engelska + 5 ämnen till
  - c. Svenska/svenska som andraspråk, matematik och engelska + 9 ämnen till
  - d. Betyg i alla ämnen
  - e. Meritvärde
  - f. Sommarskola
2. Skriftliga omdömen i alla årskurser mäts terminsvis avslutningsdagen. Här följs svenska/svenska som andra språk och särskilt läsförståelse, matematik och engelska.
3. Betyg år 8 och 9 HT och VT.
4. Nationella prov för åk 3, 6 och 9.
5. Klimatundersökningen både i sin helhet samt de delar som handlar om barns och elevers trygghet, trivsel och inflytande.
6. Antalet åtgärdsprogram i förhållande till resultat av skriftliga omdömen
7. Skolfrånvaro åk 1–9

Alla resultat återkopplas till rektorer, förskolechefer, områdeschefer och stadsdelschefer.

Prognoser och betygsresultat samt skolornas planerade åtgärder rapporteras fortlöpande till Kommunstyrelsen.

Genomförande

Utvecklingsplanen kompletterar Budget 2011 och beskriver målen som gäller för förskola och skola.

Utvecklingsplanen tar sin utgångspunkt i läroplaner som styr förskola och skola och grundar sig på följande ståndpunkter:

- Alla människor vill och kan lära.
- Förskolan och skolan ska vara kompensatorisk
- Vägen till framgång går genom klassrummet. Kompetenta och skickliga lärare är den enskilt viktigaste faktorn för elevers skolframgång.
- Förskolechefs och rektors ledarskap är viktigt för barns och elevers målpuppfyllelse.

Utvecklingsplanen omfattar förskola, grundskola, fritidshem och grundsärskola. Den tar i sina åtgärder utgångspunkt i följande framgångsfaktorer som Sveriges kommuner och landsting (SKL) tagit fram för framgångsrika skolkommuner:

- Framgångsrikt ledarskap
- Kompetenta lärare
- Höga förväntningar
- Systematisk uppföljning och återkoppling
- Väl fungerande relationer på och mellan alla nivåer
- Tydlig ansvars- och rollfördelning
- Tidig upptäckt av elever i behov av stöd
- Samsyn om mål och riktlinjer

Utvecklingsområden

Till varje utvecklingsområde finns åtgärder. Dessa ska årligen revideras utifrån den sammanfattande bedömningen av verksamheten i förskola, grundskola, fritidshem och särskola och som beskrivs i kvalitetsredovisningen. Varje stadsdel och enhet ska ta fram en motsvarande verksamhetsplan för sin nivå där man förtydligar och konkretiserar sitt arbete för de kommande åren. I kvalitetsredovisningen redovisas effekter av de åtgärder som respektive verksamhet beslutat om.

Utvecklingsområdena är:

- Värdegrund
- Styrning och ledning
- Kvalitetsarbete
- Bedömning för lärande
- Barn och elever i behov av särskilt stöd
- Barn och elever med utländsk bakgrund
- Språkutveckling/läsutveckling
- Matematik
- Informations- och kommunikationsteknologi (IKT)

Förvaltningschefen i Stadsdelsförvaltningen Norr får i uppdrag att i samverkan med förvaltningschefer i SDF Väster, SDF Öster och Utbildningsförvaltningen fastställa åtgärder som beskriver hur arbetet ska genomföras. Varje förvaltning måste i sin verksamhetsplan förhålla sig till dessa områden. Varje verksamhet ska dessutom i sin verksamhetsplan beskriva egna förbättringsområden och åtgärder för ökad målpuppfyllelse.

Utvecklingsområde Värdegrund

Målbild

Alla barn och elever ska lyckas i alla skolformer oavsett bakgrund.

Alla barn och elever är trygga och trivs i alla skolformer.

Alla barn, elever och föräldrar är delaktiga och har inflytande i verksamheten.

Analys

Överlag är situationen när det gäller värdegrunden god i våra förskolor och skolor. Generellt sett är trivsel och trygghet något högre på F-6-skolorna än på 7-9-skolorna. Vi får dock inte glömma att ca 18% av eleverna i åk 9 har en otillräcklig läsförmåga enligt nationella provet. Läsförmågan är avgörande för studieframgång. Alla elever ska lyckas i skolan, oavsett bakgrund. Detta är skolans viktigaste värdegrundsuppdrag. Många förskolor och skolor beskriver att man har fungerande likabehandlingsplaner, men det finns skäl att se över innehållet och öka kunskapen kring diskriminering ute på skolorna.

Det är stor spridning bland förskolorna och skolorna när det gäller hur långt man hunnit med arbetet kring likabehandlingsplanen/diskriminering och kränkande behandling. Över hälften av enheterna har inte beskrivit hur barn och elever varit delaktiga i planernas utformning. Som ett stöd för arbetet har Borås Stad tagit fram en verktygslåda för värdegrundsarbetet och arbete mot mobbning/diskriminering och kränkande behandling för att ge hjälp till självhjälp. Denna verktygslåda skall kontinuerligt uppdateras så att de senaste forskningsrönen tas tillvara.

Insatser

MÅL

1. Barns och/elevers synpunkter tas tillvara för att utveckla det pedagogiska arbetet och det sociala klimatet.
2. Införliva Barnkonventionen i alla skolformer och på fritidshemmet.
3. Alla föräldrar har likvärdiga förutsättningar för delaktighet och inflytande.
4. Barn och elever är trygga i verksamheterna.

ÅTGÄRDER FÖRSKOLA

- 1a. Utveckla genomförandet och analysera klimatundersökning i förskolan.
- 2a, 3a Ta fram Kommungemensamma mål och riktlinjer för inflytande för föräldrar och barn
- 2b. Sprida goda exempel för barns inflytande.
- 2f. Tillse att all personal har kunskap om Barnkonventionen
- 3b. Utreda till vilka språk informationsmaterial ska översättas.
- 3c. Sprida goda exempel på föräldrainflytande.
- 4a. Utveckla planerna mot diskriminering och kränkande behandling.
- 4b. Organisera erfarenhetsutbyte kring värdegrundsfrågor.

Tid för start av åtgärder		Ansvar
1a.	Pågår	UE, förskolechef
2a, 3a	ht 11	UE
2b.	vt 12	UE
2f	vt12	Förskolechef
3b.	ht 11	SDF
3c.	vt 12	UE
4a.	pågår	Förskolechef
4b.	ht 11	UE

Tid för utvärdering		Ansvar
1a	ht 12	UE
2a.	vt 13	UE
2b.	vt12	UE
2f.	vt13	UE
3b.	vt 12	SDF
3c.	vt 12	UE
4a.	årligen	Förskolechef
4b.	vt 12	UE

ÅTGÄRDER SKOLA

- 1b. Utveckla genomförandet och analysera klimatundersökning i skolan och på fritidshemmet
- 2a, 3a Ta fram kommungemensamma allmänna råd för inflytande för föräldrar och elever.
- 2c. Arbeta tillsammans med Ungdomsrådet kring elevers inflytande i skolan.
- 2d. Sprida goda exempel för elevers inflytande.
- 2e. Sprida goda exempel på barns inflytande på fritidshemmet.
- 2f. Tillse att all personal har kunskap om Barnkonventionen
- 3b. Utreda till vilka språk informationsmaterial ska översättas.
- 3d. Bilda nätverk på skolutvecklingskonferensen kring utökat föräldrainflytande på fritidshemmet.
- 4c. Utveckla likabehandlingsplanerna samt planerna mot diskriminering och kränkande behandling med medverkan av elever och föräldrar.
- 4d. Organisera erfarenhetsutbyte kring värdegrundsfrågor i samverkan med Ungdomsrådet.

Tid för start av åtgärder		Ansvar
1b.	pågår	UE, rektor
2a, 3a.	ht 11	UE
2c.	pågår	UE
2d.	vt 12	UE
2e.	vt 12	UE
2f	vt12	rektor
3b.	ht 11	SDF
3d.	ht 11	UE
4c.	pågår	Rektor
4d.	ht 11	UE

Tid för utvärdering		Ansvar
1b	ht 12	UE
2a, 3a.	vt 13	UE
2c.	ht 12	UE
2d.	vt 12	UE
2e.	vt 12	UE
2f.	vt13	UE
3b.	vt 12	SDF
3d.	vt 12	UE
4a.	årligen	Förskolechef
4c.	årligen	Rektor
4d.	vt 12	UE

FÖRVÄNTADE EFFEKTER

1. Klimatundersökningen ger konkret underlag för utvecklingsåtgärder.
1. Svarefrekvensen ökar i klimatundersökningen.
2. Barn och elever upplever att de har ett reellt inflytande.
3. Alla föräldrar ska få tydlig information på sitt språk.
4. Förskolor, skolor och fritidshem har fungerande värdegrundsarbete.

Utvecklingsområde Styrning och ledning

Målbild

Effektiv organisation som systemiskt arbetar för barns och elevers kunskapsutveckling.

Analys

Fler förskolechefer och rektorer anser att de har bättre förutsättningar för ett pedagogiskt ledarskap än tidigare, men det finns förskolechefer och rektorer som uttrycker att det fortfarande brister i det pedagogiska ledarskapet. Orsaker sägs t ex vara hög arbetsbelastning, ansvar för flera verksamheter, administrativa sysslor, geografiska förutsättningar och rektorsutbildning.

Under 2009/2010 har lärarbehörigheten i svenska och matematik minskat i åk 4-6. I åk 1-3 har lärarbehörigheten däremot ökat. Engelska mättes inte. I svenska som andraspråk syns ingen förändring jämfört med tidigare år.

I åk 7-9 har behörigheten i svenska minskat, medan den ökat i svenska som andraspråk. I matematik finns ingen tydlig trend.

Vissa skolor har mer att förbättra än andra när det gäller lärarnas behörighet.

Andelen förskollärare skiljer sig mycket mellan olika förskolor. Det finns en spridning från 27% - 100%.

Insatser

MÅL

1. Fungerande styr- och uppföljningssystem medför att varje barns och elevs kunskapsrätt och kunskapsutveckling tillgodoses.
2. Förskolor och skolor har likvärdiga förutsättningar inom respektive verksamheter.
3. Rektor och förskolechef är pedagogiska ledare

ÅTGÄRDER FÖRSKOLA OCH SKOLA

- 1a. Tydliggöra ansvar och roller i styrkedjan i förhållande till lokala och nationella styrdokument.
- 1b. Kvalitetssäkra övergångar mellan och inom skolsystemet.
2. Översyn utifrån kartläggning av förskolors och skolors förutsättningar
- 3a. Fortsatt översyn och bedömning av förskolechefer och rektors förutsättningar för det pedagogiska uppdraget
- 3b. Rekryteringsutbildning för blivande förskolechefer och rektorer
- 3c. Kontinuerligt analysera och diskutera måluppfyllelsen i förskola och skola i gemensamma forum
- 3d. Introducera nyanställda förskolechefer och rektorer i det systemteoretiska perspektivet.
- 3e. Bredda tidigare ledarutbildning (Frida) och knyta den till den enskilda skolan eller förskolan.
- 3f. Öka andelen förskolor och skolor som organiserar särskilda processledare med uppdrag som kommer hela förvaltningen eller Borås Stad till godo.

Tid för start av åtgärder		Ansvar
1a.	pågår	SDC, OC
1b.	pågår	OC, förskolechef, rektor
2.	pågår	SDC, OC
3a.	pågår	SDC, OC
3b.	pågår	Personal och förhandling
3c.	pågår	OC, UE
3d.	ht 11	UE
3e.	pågår	UE
3f.	pågår	UE

Tid för utvärdering		Ansvar
1a.	ht 11	UE
1b.	ht 11	UE
2.	ht 13	UE
3a.	årligen	SDC, OC
3b.	årligen	UE
3c.	årligen	UE
3d.	ht 12	UE
3e.	årligen	UE
3f.	årligen	UE

FÖRVÄNTADE EFFEKTER

1. Nivåerna i styrkedjan är definierade.
1. Varje nivå tar sitt pedagogiska resultatansvar.
1. Avlämnande och mottagande pedagoger ger och får relevant information.
- 2, 3 Förskolechefer och rektorer har fått likvärdiga förutsättningar för sitt uppdrag.
3. Förskolechefer och rektorer har fått en ökad kunskap och förståelse av sitt uppdrag.
3. Det finns en intern förskolechefs- och rektorsförsörjning.
3. Förskolor och skolor har en ledarutbildad ledningsgrupp.

Utvecklingsområde Kvalitetsarbete

Målbild

Ett kvalitetsarbete som ...

...ger förutsättningar för likvärdighet i Borås Stad

...är förankrat och fungerar på alla nivåer.

...bidrar till högre måluppfyllelse

Analys

Kvalitetsarbetet är ännu inte förankrat på alla nivåer även om vi kan se en positiv trend från tidigare år. Det finns ingen fungerande årscykel för kvalitetsarbete där alla processer finns med. Det finns inte heller en systematik i arbetet på olika nivåer från arbetslag till Borås Stad. Från att mest ha innehållit beskrivningar har kvalitetsredovisningarna nu ett mer analytiskt innehåll, även om analysen inte är fullt utvecklad. Siffror och verksamhetsmätt är inte heller kvalitetssäkrade.

Insatser

MÅL

1. Förskolechefer och rektorer förmår beskriva och analysera sin verksamhet så att beslutsunderlag för ökad måluppfyllelse och likvärdighet regelbundet kan tas fram.
2. Det systematiska kvalitetsarbetet ska utvecklas.
3. Kvalitetsarbetet är implementerat på alla nivåer.
4. All pedagogisk personal har formell utbildning.
5. Skapa likvärdig nivå för lokalers standard i förskola och skola

ÅTGÄRDER FÖRSKOLA

- 1a. Integrera kvalitetsarbetet i områdenas och enheternas verksamhetsplaner.
- 2a. Ta fram årscykel för kvalitetsarbetet.
- 2b. Implementera beslutstödssystem.
- 2c. Utveckla uppföljning av klimatundersökning.
- 3a. Utveckla kvalitetsnätverken på förskolechefsnivå för att sprida kunskaper i kvalitetsarbete samt erfarenhetsutbyte
- 3b. Starta fler kvalitetsnätverk för pedagoger i förskolan och utbilda pedagogerna i analys och reflektionsarbete samt stödverktyg.
4. Fortsätta valideringsutbildningarna för obehöriga förskollärare.
5. Kartlägga behovet av standardhöjning av lokaler.

Tid för start av åtgärder		Ansvar
1a.	pågår	OC, förskolechef
2a.	pågår	UE
2b.	pågår	FC
2c.	pågår	UE, förskolechef
3a.	pågår	UE
3b.	pågår	UE
4.	pågår	UE
5.	pågår	LFF

Tid för utvärdering		Ansvar
1a.	vt 12	UE
2a.	årligen	UE
2b.	vt13	FC
2c.	årligen	UE
3a.	årligen	UE
3b.	ht 11	UE
4.	ht 15	UE
5.	årligen	UE

ÅTGÄRDER SKOLA

- 1a. Integrera kvalitetsarbetet i områdenas och enheternas verksamhetsplaner.
- 1b. Granska kvaliteten på skriftliga omdömen
- 1c. Anpassa stödmaterialet för skriftliga omdömen utifrån Lgr 11
- 1d. Kartlägga behovet av antal personal i fritidshemmet.
- 1e. Lyfta frågeställningar kring fritidshemmet på skolutvecklingskonferens.
- 1f. Ta fram kommungemensamma allmänna råd för arbetet i förskoleklass och fritidshem
- 1g. Utveckla lärares kompetens kring skriftliga omdömen i särskolan.
- 1h. Handleda kring bedömningsfrågor i särskolan.
- 2a. Ta fram årscykel för kvalitetsarbetet
- 2b. Implementera beslutstödssystem
- 2c. Utveckla rektors möjligheter till uppföljning av skriftliga omdömen, klimatundersökning, bedömningsinstrument, nationella prov, betyg och prognoser för att öka den pedagogiska planeringens kvalitet.
- 2d. Tydliggöra riktlinjer för betygssättning.
- 3a. Utveckla kvalitetsnätverken på rektornivå för att sprida kunskaper i kvalitetsarbete samt erfarenhetsutbyte
4. Kartlägga och genomföra kompetensutveckling för lärare som saknar formell ämnesbehörighet.
6. Kartlägga behovet av standardhöjning av lokaler.

Tid för start av åtgärder		Ansvar
1a.	pågår	OC, rektor
1b.	ht 12	UE
1c.	pågår	UE
1d.	ht 12	UE
1e.	vt 12	UE
1f.	ht 11	UE
1g.	pågår	UE
1h.	pågår	UE
2a.	pågår	UE
2b.	pågår	FC
2c.	pågår	UE
2d.	pågår	UE
3a.	pågår	UE
3b.	pågår	UE
4.	pågår	UE
6.	pågår	LFF

Tid för utvärdering		Ansvar
1a.	vt 12	UE
1b.	vt 13	UE
1c.	vt 12	UE
1d.	ht 13	UE
1e.	vt 12	UE
1f.	vt 12	UE
1g.	vt 13	UE
1h.	vt 12	UE
2a.	årligen	UE
2b.	vt13	FC
2c.	årligen	UE
2d.	vt 12	UE
3a.	årligen	UE
3b.	ht 11	UE
4.	ht 15	UE
6.	årligen	UE

FÖRVÄNTADE EFFEKTER

1. Stödmaterialet används som utgångspunkt för likvärdig bedömning.
1. Antalet personal i fritidshemmet har ökat.
1. Kvaliteten på verksamheten i fritidshemmet ökar.
1. Mer likvärdig bedömning av elevers kunskaper i särskolan.
- 1,2. Utvecklad analytisk kompetens hos förskolechefer och rektorer.
  - rektorer upplever att man utifrån resultaten har verktyg att göra kvalitativ analys.
2. Fungerande årscykel med bättre samordning mellan de instanser som begär in uppgifter.
2. Ökad likvärdighet i betygssättning.
3. Dokumentationen fungerar på olika nivåer som underlag för enheternas diskussion kring resultat och resursanvändning.

3. Fungerande kvalitetsnätverk för förskolechefer, rektorer och arbetslag.
  - förskolechefer och rektorer tillhör nätverk där man upplever feedback och feedforward.
  - arbetslag ingår i nätverk där kvaliteten i verksamheten fokuseras.
4. Alla lärare är behöriga för den undervisning de bedriver.
5. Alla förskolor har internetuppkoppling.
6. Lokalerna är ändamålsenliga och anpassade för undervisning.

Utvecklingsområde Bedömning för lärande (BFL)

Målbild

Alla elever äger sitt lärande och har lärt sig att lära

Analys

Eleverna behöver bli mer medvetna om de kvalitativa målen, var de befinner sig i förhållande till målen och vad som är nästa steg för att närma sig dessa. Grundskolan i Borås har kommit en god bit på väg när det gäller bedömning för lärande. Av 41 skolor har de allra flesta kommit igång med samtalsgrupper som stöds av Utvecklingsenheten. Stadsdelsförvaltningen Norr har endast ett fåtal enheter som påbörjat BFL. Det är för kort tid som gått sedan start för att kunna se några resultat på t ex högre måluppfyllelse, men vad som kan utläsas är ändå att lärare som ingår i samtalsgrupper upplever detta positivt.

Insatser

MÅL

1. Lärare i alla skolor har kunskap om Bedömning för lärande samt tillämpar denna i undervisningen.
2. Bedömning för lärande i undervisningen har påbörjats i alla skolor senast maj 2012.

ÅTGÄRDER FÖR SKOLAN

- 1a. Föreläsning för lärare och rektorer om BFL
- 1b. Utbildning av samtalsledare i BFL
- 2a. BFL-grupper som består av lärare startas på skolorna under ledning av en samtalsledare
- 2b. Samtalsledarna får handledning så att de kan fullgöra och utveckla sitt uppdrag.
- 2c. Rektor följer och stödjer sin skolas utveckling genom att bevaka att utvecklingsområdet prioriteras

Tid för start av åtgärder		Ansvar
1a.	pågår	UE
1b.	pågår	UE
2a.	pågår	UE
2b.	pågår	UE
2c.	pågår	rektor

Tid för utvärdering		Ansvar
1a.	vt 13	UE
1b.	efter hand samt vt 13	UE
2a.	efter hand samt vt 13	UE
2b.	efter hand samt vt 13	UE
2c.	efter hand samt vt 13	UE

FÖRVÄNTADE EFFEKTER

1. Alla lärare och rektorer i Borås Stad har god kunskap om BFL
2. Samtalsledare leder BFL-grupper på sin skola där lärare blir medvetna om de avgörande stegen i BFL
2. Lärare och elever använder bedömning för lärande som ett redskap för elevens lärande
2. Lärare anpassar kontinuerligt undervisningen och arbetet utifrån var eleverna befinner sig i förhållande till målet.
2. Eleverna leder sitt utvecklingssamtal där de kvalitativt redogör för utvecklingen av sitt lärande.

Utvecklingsområde Barn och elever i behov av särskilt stöd

Målbild

Alla barn och elever når de nationella målen för lärande och hälsa.

Analys

Förskolechefer och rektorer i Borås Stad ger en tämligen positiv bild över hur elever i behov av särskilt stöd tas om hand i verksamheten. Positivt är att flertalet skolor jobbar aktivt för att stödja elever i behov av särskilt stöd. Rektors självskattning visar att i stort sett alla elever får den hjälp de behöver för att nå målen i skolan. Detta kan ställas mot att måluppfyllelsen fortfarande är alltför låg, även om resultaten börjar vända uppåt. Kartläggning av måluppfyllelsen talar ett annat språk. Alltför många elever når inte målen för minst godkänt och blir därmed inte behöriga till fortsatta studier i gymnasieskolan. I juni 2010 saknade 14,6 % av eleverna behörighet att gå vidare till gymnasiet nationella program. Att hitta barn och elever tidigt och därmed kunna sätta in adekvata åtgärder snabbt är viktigt för att kunna hjälpa elever. Kvaliteten i åtgärdsprogrammen behöver förbättras och skolans roll i åtgärdsprogrammen behöver poängteras mer. SPKC saknar utvärderingsverktyg för att se insatsernas effekt.

Insatser

MÅL

1. Elevhälsoarbetet bidrar till att alla elever når de nationella målen när det gäller lärande och hälsa.
2. Elevhälsoarbetet bedrivs likvärdigt i Borås Stad.

ÅTGÄRDER FÖRSKOLA

- 1a. Utveckla utvärderingsverktyg för att kunna mäta effekten av SPKC:s arbete.
- 2a. Ta fram riktlinjer för dokumentation kring barn i behov av särskilt stöd i förskolan.
- 2b. Implementera riktlinjer för elevhälsa i varje stadsdel.

Tid för start av åtgärder		Ansvar
1a.	ht 11	UE
2a.	ht 11	SPKC
2b.	ht 11	SDF

Tid för utvärdering		Ansvar
1a.	ht 13	UE
2a.	ht 13	SPKC
2b.	ht 13	UE

ÅTGÄRDER SKOLA

- 1b. Förbättra kvaliteten i åtgärdsprogrammen.
- 1c. Utveckla utvärderingsverktyg för att kunna mäta effekten av SPKC:s arbete.
- 1d. Organisera och utveckla nätverken kring Logos
- 1e. Fortsatt arbete med skolfrånvarundersökning i åk 1-9.
- 1f. Genomföra och utvärdera lovskola.
- 1g. Utveckla metodik och pedagogik i särskolan.
- 2b. Implementera riktlinjer för elevhälsa i varje stadsdel samt Utbildningsförvaltningen.
- 2c. Ta fram och implementera rutiner för mottagandet i särskolan.
- 2d. Tillse att alla elever har tillgång till nödvändig specialpedagogisk programvara.

Tid för start av åtgärder		Ansvar
1b.	ht 11	SPKC
1c.	ht 11	UE
1d.	pågär	SPKC
1e.	pågär	SPKC
1f.	pågär	OC, KC, UE
1g.	pågär	rektor
2b.	ht 11	SDF, UBF
2c.	pågär	SPKC
2d.	pågär	SPKC, UE

Tid för utvärdering		Ansvar
1b.	ht 12	SPKC
1c.	ht 12	UE
1d.	vt 12	SPKC
1e.	vt 12	SPKC
1f.	ht 11	UE
1g.	vt 12	UE
2b.	vt 12	SDF, UBF
2c.	vt 12	SPKC
2d.	årligen	SPKC, UE

FÖRVÄNTADE EFFEKTER

1. Det är tydligt att eleverna utvecklas mot målen.
1. Förskolechefer och rektorer bedömer att alla barn och elever får det stöd de behöver.
1. Alla förskolor och skolor har fungerande rutiner för tidig upptäckt av barns och elevers stödbehov.
1. Allt stöd följs systematiskt upp, utvärderas och effektiviseras.
1. Fler elever blir behöriga till gymnasiet.
2. Borås Stad har gemensamma riktlinjer kring dokumentation av barn i behov av stöd i förskolan.
2. Alla som arbetar i förskolan och skolan tar ansvar för och vara delaktiga i elevhälsoarbetet.
2. Elevhälsoarbetet förebygger ohälsa samt uppmärksammar och undanröjer hinder för lärandet.

Utvecklingsområde Barn och elever med annat modersmål

Målbild

Alla barn och elever når de nationella målen för lärande och hälsa.

Analys

Borås saknar ett gemensamt förhållningssätt för barn och elever, med annat modersmål än svenska, som idag inte får rätt sorts undervisning i den utsträckning de behöver. Fortsatt kartläggning av arbetet är nödvändigt och uppmärksamhet bör riktas mot undervisningen och hur den skiljer sig åt i Borås. Det är angeläget att arbeta fram och sprida bra modeller för god undervisning för den här gruppen elever.

Arbetet kring de barn och elever med utländsk bakgrund som är födda utomlands behöver utvecklas mer. De har kortare tid på sig att lära sig språket som är nyckeln till att inhämta kunskaper. Det finns skäl att kartlägga hur engelskan organiseras och i vilken utsträckning alla elever får undervisning i ämnet.

Det finns ett stort behov av kompetensutveckling av lärare inom svenska som andraspråk samt inom lärande på andraspråket alltså utveckling av lärares kompetens kring språkutvecklande arbetssätt. Med ett nytt förhållningssätt initierat av CFL som innebär att elever ska tillbringa så kort tid som möjligt i förberedelseklass, så ställs högre krav på den mottagande skolans undervisning.

Borås Stad har avsatt medel för att organisera studiehandledning på modersmålet.

Ett tydligare system för uppföljning av resultaten för elever med annat modersmål än svenska behöver utvecklas. Idag kan elevernas resultat inte följas upp p g av att skolorna inte identifierat vilka eleverna är.

Insatser

MÅL

1. Svenska som andraspråksundervisning, modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmålet/modersmålsstöd i förskolan genomförs och håller god kvalitet.
2. Personalen har en forskningsbaserad syn på modersmålets och flerspråkighetsperspektivets betydelse för kunskapsutvecklingen.
3. Centralt mottagande av nyanlända elever genomförs inom ramen för Centrum för flerspråkigt lärande (CFL)

ÅTGÄRDER FÖRSKOLA

- 1a. CFL administrerar initialt modersmålsstöd i förskolan.
- 1b. Fler flerspråkiga förskollärare rekryteras.
- 2b. Arbeta med flerspråkighetsperspektivet i samband med implementering av språkplattformen.
- 2c. Öka möjligheten till utbyte mellan förskolor för att bygga kompetens på området.

Tid för start av åtgärder		Ansvar
1a.	ht 12	CFL
1b.	ht 11	förskolechef
2b.	pågär	förskolechef
2c.	ht 11	förskolechef

Tid för utvärdering		Ansvar
1a.	ht 13	CFL
1b.	vt 12	UE
2b.	vt 12	UE
2c.	vt 12	UE

ÅTGÄRDER SKOLA

- 1c. Utbilda fler svenska som andraspråklärare
- 1d. Vidareutbilda undervisande modersmåls lärare
- 1e. BFL för modersmåls lärare
- 1f. Matematikutbildning för modersmåls lärare
- 1g. Mer aktivt erbjuda modersmålsundervisning
- 1h. CFL administrerar studiehandledning på modersmålet.
- 2a. Utbilda lärare i flerspråkighetsperspektivet
- 2b. Arbeta med flerspråkighetsperspektivet i samband med implementering av språkplattformen i förskoleklass.
3. Kartlägga skolbakgrunden hos nyanlända elever

Tid för start av åtgärder		Ansvar
1c.	pågär	rektor
1d.	pågär	CFL
1e.	ht 11	UE
1f.	pågär	UE
1g.	pågär	rektor
1h.	pågär	CFL
2a.	ht 12	CFL
2b.	pågär	rektor
3.	pågär	CFL

Tid för utvärdering		Ansvar
1c.	vt 12	UE
1d.	vt 12	UE
1e.	vt 13	UE
1f.	ht 11	UE
1g.	ht 11	UE
1h.	ht 11	UE
2a.	vt 13	UE
2b.	vt 12	UE
3.	kontinuerligt från ht 11	UE, CFL

FÖRVÄNTADE EFFEKTER

1. Antalet behöriga elever med utländsk bakgrund ökar till nationellt program.
1. Antalet utbildade sva-lärare ökar
- 1–3 Fler elever läser modersmål
- 1, 2 Utökat samarbete i undervisningen mellan modersmåls lärare och respektive skola
3. Elever får rätt förutsättningar och stöd för sitt fortsatta lärande.

Utvecklingsområde Språkutveckling/läsutveckling

Målbild

Alla barn och elever ges möjlighet att utveckla sitt språk

Alla barn och elever når de nationella målen för lärande och hälsa.

Analys

Alla fakta tyder på att förskolans och de första skolårens språkutvecklande arbete ger förhållandevis goda resultat. Läskunnigheten i år 3 är i Sverige mycket god i internationell jämförelse, så även i Borås. Däremot kan man se att den fördjupade utveckling av läsförståelsen som borde följa på att eleven knäckt läskoden inte sker på ett bra sätt.

När det gäller ämnesproven i svenska bör delprovet i läsförståelse särskilt uppmärksammas. Eftersom läsförståelsen är grunden för all inläring är detta något att ta på största allvar. Jämför man flickor och pojkar i åk 9 vt 2010, ser vi att andelen pojkar som inte når målen i läsförståelse är 25,2 %, medan flickornas andel är 11,2. För elever som läser enligt kursplanen svenska som andraspråk finns samma mönster, men med sämre resultat. Andelen elever som inte når målen i läsförståelse här är 54,7 % för samtliga elever. Hela 60 % av pojkarna når inte målen på delprovet och 46,7 % av flickorna gör inte det heller.

Insatser

MÅL

1. Alla barn och elever möter en verksamhet som stimulerar deras språkutveckling.
2. Miljöerna i förskola/skola är språkutvecklande.
3. Endast behöriga lärare undervisar i grundläggande läsning.
4. Alla elever har en god läsförståelse

ÅTGÄRDER FÖRSKOLA

1. TRAS används som ett verktyg för att kartlägga barns språkutveckling.
- 2,4a. Kompetensutveckling utifrån språkplattformens definition av språkutvecklande miljöer i förskola.

- 2, 4a. Kompetensutveckling utifrån språkplattformens definition av språkutvecklande miljöer i förskoleklass.
- 3a, 4b. Alla som undervisar i läsinläring och läsning och saknar behörighet för detta ska få utbildning.
- 3b, 4c. Utvecklingspedagoger för läsförståelse tar fram åtgärder för läsundervisning i grundskolan i åk 1-6.
- 4d. Kontinuerligt följa varje elevs läsutveckling genom skriftligt omdöme.
- 4e. Genomföra bedömningsinstrument som är en uppföljning av elevers kunskaper mellan åk 9 och åk 1 på gymnasiet i läsförståelse.
- 4f. Fastställa en skolbiblioteksplan för att klargöra skolbibliotekets roll.

Tid för start av åtgärder		Ansvar
2, 4a.	pågår	rektor
3a, 4b.	vt 12	KC
3b, 4c.	ht 11	UE
4d.	pågår	rektor
4e.	pågår	UE, UBF
4f.	vt 12	UE

Tid för utvärdering		Ansvar
2, 4a.	vt 12	UE
3a, 4b.	ht 15	KC
3b, 4c.	vt 12+vt 13	UE
4d.	terminsvis	rektor, UE
4e.	varje ht	UBF, UE
4f.	ht 13	UE

FÖRVÄNTADE EFFEKTER

1. Barn med försenad språkutveckling upptäcks tidigt och får stöd.
2. Språkplattformen utgör underlag för planering och utvärdering av arbetet med språkutveckling på förskolan.
2. Alla barn möter en verksamhet som utgår från språkplattformens innehåll.
3. Lärare som undervisar i läsinläring har strategier för att upptäcka, åtgärda när elever har svårigheter
3. Lärare uttrycker att man är säker i sin läsundervisning.
3. Alla elever i åk 1 läser.
3. Tidig upptäckt av elevers bristande läsförståelse gör att skolan sätter in särskilda åtgärder direkt.
4. Lärare får en större repertoar av strategier i sin läsundervisning.
4. Resultatet återkopplas till grundskolan och får återverkningar på undervisningen.

Tid för start av åtgärder		Ansvar
1.	pågår	förskolechef
2, 4a	pågår	UE, förskolechef

Tid för utvärdering		Ansvar
1.	vt 12	UE
2, 4a	vt 12	UE

Utvecklingsområde Matematik

Målbild

Att varje barn och elev ges den kunskap de har rätt till för att nå målen för utbildningen i matematik.

Analys

I förskolan har förhållningssättet till matematik som språk i vardagen utvecklats mycket.

Många har lyft matematikmässans betydelse för att ta ytterligare steg i sitt arbete.

Matematikmiljöerna har utvecklats och många beskriver hörnor med särskilt matematikmaterial. Pedagogerna visar en större medvetenhet och ett större intresse för matematiken.

I klimatundersökning i Borås Stad som helhet ser vi att 76% av föräldrarna med barn i förskolan tycker att deras barn ges möjlighet att utveckla matematiskt tänkande. Det är en liten förbättring jämfört med 73% 2009. 19% av föräldrarna vet inte eller har ingen åsikt om detta. På den egna förskolan kan detta resultat variera, men att synliggöra förskolans arbete med matematiken för föräldrar är något som säkert kan utvecklas ytterligare.

I skolan har det visat sig effektivt att bygga upp satsningen kring rutinerade lärare som driver arbetet. Under hela läsåret har dessa utvecklingspedagoger i matematik haft regelbunden handledning av matematisk expertis från Göteborgs universitet. Redan efter år ett av satsningen i matematik åk 1-3 anger rektorer att lärare visar större medvetenhet kring resultatet av undervisningen och diskussioner kring måluppfyllelse har prioriterats. Utifrån de förväntade effekter som sattes upp inför arbetet läsåret 2009/10 kan en rad indikationer på utveckling lyftas fram. Arbetet med de yngre elevernas målförståelse utvecklas. Lärare granskar sina läromedel mer kritiskt och kompletterar där det behövs. Lärarna ser tydligt vad eleverna förväntas kunna och när, utgår från kursplanemål och planerar sin undervisning efter målen och den nivå varje elev befinner sig på. Diagnoserna gör det möjligt att planera undervisningen. Lärarna lägger mer tid på gemensamma genomgångar och färdighetsträning även om andelen enskilt arbete fortfarande är stor. Man arbetar mer på att automatisera den grundläggande matematiken. Lärarnas arbete med de tre stegen för matematikinläring - förståelsesteget, struktursteget och automatiseringssteget, kom igång först under slutet av vårterminen och behöver fortsätta under läsåret 2010/11.

Insatser

MÅL

1. Alla barn i förskolan möter en verksamhet som stimulerar den matematiska utvecklingen.
2. Alla som undervisar i matematik är behöriga i ämnet och för de åldrar man undervisar.
3. Alla elever möter en undervisning där utgångspunkten är kursplanen och målen i ämnet.
4. Alla elever når målen i matematik.

ÅTGÄRDER FÖRSKOLA

- 1a. Utveckla arbetssätt som säkerställer att barn grundligt får möta matematikplattformens alla delar under sin förskoletid.
- 1b. Utveckla dokumentation utifrån plattformen i matematik.
- 1c. Anpassa matematikplattformen utifrån den förtydligade Lpfö 98.

Tid för start av åtgärder		Ansvar
1a.	pågär	förskolechef
1b.	pågär	förskolechef
1c.	pågär	UE

Tid för utvärdering		Ansvar
1a.	vt årligen	UE
1b.	vt årligen	UE
1c.	ht 11	UE

ÅTGÄRDER SKOLA

- 1a. Utveckla arbetssätt som säkerställer att barn grundligt får möta matematikplattformens alla delar under sin förskoleklasstid.
- 1b. Utveckla dokumentation utifrån plattformen i matematik.
2. Utarbeta en plan i varje stadsdel för att höja lärares behörighet i matematik för de åldrar man undervisar i.
- 3a. Fortsatt kompetensutveckling för arbetslagen i åk 1-3 med utvecklingspedagoger i matematik med inriktning mot att analysera och utveckla undervisningen. Stöd och handledning sker i samverkan med Göteborgs universitet.
- 3b. Kompetensutveckla lärare åk 1-3 i grundläggande aritmetik. Gemensamt diagnosunderlag implementeras.
- 3c. Kartlägga och göra undervisningsstudier i åk 4-6.
- 4a. Kontinuerligt följa varje elevs matematikutveckling genom skriftligt omdöme.
- 4b. Genomföra bedömningsinstrument som är en uppföljning av elevers kunskaper mellan åk 9 och åk 1 på gymnasiet i matematik.

Tid för start av åtgärder		Ansvar
1a.	pågär	rektor
1b.	pågär	rektor
2.	ht 11	OC
3a.	pågär	UE
3b.	ht 11	UE
3c.	ht 11	UE
4a.	pågär	rektor
4b.	pågär	UE, UBF

Tid för utvärdering		Ansvar
1a.	vt årligen	UE
1b.	vt årligen	UE
2.	vt 13	KC
3a.	vt 12	UE
3b.	vt 12	UE
3c.	vt 12	UE
4a.	terminsvis	rektor
4b.	varje ht	UE, UBF

FÖRVÄNTADE EFFEKTER

1. Pedagoger i förskolan utvecklar arbetssätt, dokumentation och matematikstimulerande miljöer.
1. Alla barn möter en verksamhet som utgår från matematikplattformens innehåll.
2. En ökning av antalet behöriga matematiklärare på alla stadier.
3. Lärare i åk 1-9 får en större repertoar av strategier i sin matematikundervisning.
- 3,4 100% klarar kunskapskraven i matematik åk 3.
- 3,4 Andelen elever i åk 6 och 9 som klarar kunskapskraven i matematik har ökat.
4. Tidig upptäckt av elevers bristande matematikkunskaper gör att skolan sätter in särskilda åtgärder direkt.
4. Resultatet av bedömningsinstrumentet återkopplas till grundskolan och får återverkningar på undervisningen.

Utvecklingsområde: Informations- och kommunikationsteknik (IKT)

Målbild

Alla förskolor och skolor har en likvärdig IT-miljö.

Analys

IT-pedagogisk utveckling kommer att vara ett viktigt område för kommunens förskolor och skolor de kommande åren. De nya läroplanerna slår fast att modern teknik ska användas i arbetet med barn och elever. Skolverket utreder hur digital kompetens ska ingå i alla skolformer, och anslutas till EU:s åtta sk nyckelkompetenser. "Digital kompetens" är en av dessa som då på ett allt tydligare sätt anknyts till all undervisning i förskola och skola, men även t ex de kompetenser som relaterar till kommunikation och aktivt samhällsmedborgarskap är direkt beroende av datorvana.

IT-kompetensen är relativt låg bland personal i förskola och skola. Flera förskolechefer uppger att den tekniska nivån är eftersatt. Många skolor saknar organisation för att ge IT-pedagogiskt stöd.

Insatser

MÅL

- Styrning och ledning präglas av ett föredömligt användande av de möjligheter som IT erbjuder, och har genom PIM4 lärt hur IT kan användas i det pedagogiska ledarskapet.
Alla pedagoger i förskola och skola har tillgång till och behärskar vanliga metoder för digital informationshantering, kommunikation, presentation, skapande och färdighetsträning.
All personal är förtrogen med de verksamhetssystem som har koppling till uppföljning och genomförande av den pedagogiska verksamheten.
- Modern teknik är ett naturligt inslag i undervisningen. Alla barn i förskolan har tillgång till modern teknik i den utsträckning som behövs för ett tidsenligt och lustfyllt lärande.
Alla elever har tillgång till modern teknik i den utsträckning som behövs för ett tidsenligt och lustfyllt lärande så väl enskilt som i grupp.
Förskolan och skolan erbjuder alla föräldrar att följa det egna barnets utveckling med hjälp av en digital lärplattform.

ÅTGÄRDER FÖRSKOLA

- 1a, 2a. Genomföra PIM-utbildning för alla förskolechefer och pedagoger i förskola.
- 1b, 2b. Införa lärplattform i alla skolformer.
- 1c. IKT-plattform tas fram för förskolan.
- 2c. Anpassa och utrusta lokaler till den nya tekniken
- 2d. Genomföra en kartläggning av förskolans IT-status när det gäller de tekniska förutsättningarna.
- 2e. Skapa nätverk av IT-pedagoger för att utveckla metodiken på förskolan.

Tid för start av åtgärder		Ansvar
1a, 2a.	pågår	IT-gruppen
1b, 2b.	ht 12	IT-gruppen
1c.	vt 12	UE
2c.	pågår	SDF
2d.	ht 11	IT-gruppen
2e.	ht 12	UE

Tid för utvärdering		Ansvar
1a, 2a.	vt 13	UE
1b, 2b.	ht 13	UE
1c.	vt 13	UE
2c.	årligen	UE
2d.	jan 12	IT-gruppen
2e.	vt 13	UE

ÅTGÄRDER SKOLA

- 1a, 2a. Genomföra PIM-utbildning för alla rektorer och pedagoger i skola.
- 1b, 2b. Införa lärplattform i alla skolformer.
- 2c. Anpassa och utrusta lokaler till den nya tekniken
- 2d. Genomföra en kartläggning av skolans IT-status när det gäller de tekniska förutsättningarna.
- 2e. Skapa nätverk av IT-pedagoger för att utveckla metodiken i skolan.

Tid för start av åtgärder		Ansvar
1a, 2a.	pågår	IT-gruppen
1b, 2b.	ht 11	IT-gruppen
2c.	pågår	SDF
2d.	ht 11	IT-gruppen
2e.	ht 11	UE

Tid för utvärdering		Ansvar
1a, 2a.	vt 13	UE
1b, 2b.	vt 13	UE
2c.	årligen	UE
2d.	jan 12	IT-gruppen
2e.	vt 12	UE

FÖRVÄNTADE EFFEKTER

- Alla pedagoger i förskola och skola behärskar vanliga metoder för digital informationshantering, kommunikation, presentation, skapande och färdighetsträning.
- Förskolan och skolan erbjuder alla föräldrar att följa det egna barnets utveckling med hjälp av en digital lärplattform.
- Lärare använder IKT regelbundet i undervisningen.
- Barn och elever får regelbundet använda IKT i sitt lärande.
- Kartläggningen mynnar ut i ett underlag för budget 2013.

**Lust att lära
– möjlighet att lyckas**

BORÅS STAD

UTVECKLINGSENHETEN

POSTADRESS 501 80 Borås TEL 033-35 70 00 (växel)
WEBBPLATS boras.se